

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés Zala megye, 2023.07.17-07.24.

Időjárás: A múlt héten folytatódott, a meleg, nyári időjárás, 3-4 csapadékos nappal tarkítva. Eső, 10-15 mm mennyiségben hullott, a páratartalom továbbra is magas volt (átlag: >80 %!). A hőmérsékleti értékek hasonlóak voltak az előző időszakhoz, a minimum hőmérséklet 14,5-20,2 °C, a maximum 25,8-32,0 °C között változott (átlag: 20,15-26,1 °C).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA, REPCE

Növényfenológia: Őszi árpa: tarló, hántott tarló; repce, őszi búza: betakarítás.

A repce betakarítása a végéhez közeledik, a búza betakarítás folyamatban van, melyet a kisebb-nagyobb esők szakítanak meg (a nedvességtartalom 14-16 % között változik).

Károsítók:

Az őszi árpa és helyenként őszi búza tarlók parlagfű fertőzöttsége jelentős. Virágzás még nem tapasztalható és a tarlósántások is folyamatosak (ahogy az idő engedi).

A betakarított búza tételek többsége takarmány minőségű, alacsony hektoliter súllyal valamint gyakori a beteg szemek aránya egy-egy mintában. A toxin tartalom általában határérték alatti, de a szemek fertőzöttsége (valószínűleg nagyrészt fuzárium) jelentős, így később ez még változhat.

A hántatlan repce tarlókon a **repce árvakelés** a dűlőben, de sok esetben a táblák belsejében is tömeges (1. fotó). A bolha kártétel észlelési szintű a növényeken. A tarlósántások folyamatosak.

1. fotó: Repce árvakelés betakarítás után (2023.07.24.)

KUKORICA

Növényfenológia: teljes virágzás-kötődés-szemképződés.

A kukoricában kihelyezett fénycsapda (Hottó) észlelési szinten fogta a **kukoricamolyt** (1 db imágó/csapda/3 nap), de lárva kártétel továbbra sem látható a területen. A **kukoricabogár** rajzása folyamatos, enyhén emelkedő (a kihelyezett csapda valami oknál fogva minimális mennyiségben fogja). A monokultúras területeken 1-3 db bogár/növény mennyiségben

található. A bibén –a bogarak jelenléte ellenére– rágás kártétel nem tapasztalható, vagy legfeljebb minimális. Csapdázás javasolt.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: teljes virágzás.

Napraforgóban a **poloskák** népessége gyenge szintű, kártételük nem erősödött a múlt héthez képest.

Az **alternáriás foltosság** gyenge-közepes mértékű, múlt héthez képest stagnáló fellépése tapasztalható. A növények ~30-40 %-án láthatóak tünetek, az alsó és helyenként a felső leveleken is. Száron nem jellemző tünet.

Napraforgóban a **parlagfű** (140-170 cm magas növények) fertőzöttség továbbra jelentős egy-egy táblán. A tábla szélek mielőbbi kaszálása javasolt.

BURGONYA

Növényfenológia: gumófejlődés.

Károsítók:

Az **alternáriás levélfoltosság** tünetei gyenge fokozatúak maradtak az alsó leveleken, a növények ~5-10 %-a fertőzött.

A **burgonyavész** tünetei nem erősödtek a múlt hetéhez képest. A hőmérséklet csak kismértékben enyhült, ezen a héten pedig további enyhülés várható, ezért a fertőzési nyomás is emelkedik. A páratartalom adott az állományokban, emellett az esős napok kifejezetten kedveznek a fertőzésekhez. Intenzív védelem javasolt.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: gyümölcsnövekedés-színeződés-érés; cseresznye, meggy: szüret után.

Alma, körte: gyümölcsnövekedés (~80-90 %-os gyümölcsméret, gyümölcs színeződés);

Károsítók:

Almában a **varasodás** fertőzésveszélye a múlt héten továbbra is alacsony, az esős napok környezetében közepes volt. A magas páratartalom és a gyakori esti/éjszakai/hajnali harmatképződés valamint az időnként lehulló csapadék, újabb kisebb fertőzéseket válthatott ki a korábban már fertőzött ültetvényekben, melyekből a tünetmegjelenés a héten valószínűsíthető a lombon. A folyamatos védelem javasolt.

A **lisztharmat** fellépése az érzékeny fajtákon továbbra is fenyegető lehet, időjárástól, technológiától függően. A magas páratartalom és az enyhülő meleg kedvez az újabb konídiumos fertőzésnek. Amennyiben a héten gyakoribbá válnak az esőzések, a fertőzési nyomás minimálisra csökken. További megelőző védelem javasolt.

Almában az **almamoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő, 6-7 db imágó/csapda/3 nap fogással. A védekezés a kelő lárvák ellen időszerű és javasolt. Házi kertben (védelem nélkül) 2-5 %-os gyümölcsfertőzöttség tapasztalható, a termések hullása felerősödött. Az **almalevélnaknázómoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő egyedszámmal és kártételi nyomással (76-82 db imágó/csapda/3 nap).

Almában (házi kertben) és körtében az esős napok miatt **nő a monília termésrothadás** fertőzési nyomása. A betegség ellen a megelőző védelem javasolt, részben a rovarkártevők részben a kórokozó ellen.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása alacsony szintű, de emelkedő 14-22 db imágó/csapda/3 nap fogással. Kártétel nem jellemző a hajtásokon. Szilvában csökkenő szintű a **szilvamoly** rajzása (4-12 db imágó/csapda/3 nap). A molyos gyümölcsök aránya folyamatosan nő (~3-6 %). Védekezés javasolt.

Cseresznyén, meggyen a **sztigminás levéllyukacsosodás, és a blumeriellás levélfoltosság** a múlt héten nem növekedett, de a csapadékos napok újabb tünetek megjelenését vetíti előre. A lomb védelme javasolt, a korai lombhullás megakadályozása érdekében.

SZŐLŐ

Növényfenológia: fűtzáródás

Szőlőben az amerikai szőlőkabóca lárvafejlődése folyamatos, többségében L4-L5-ös lárvák találhatóak. **A lárvák előfordulási aránya: L4: 22 %; L5: 78 %**. A lárvák száma a rendszeresen védett ültetvényekben továbbra is alacsony szintű, 1-2 db lárva/100 levél mennyiséggel, hasonló a helyzet az imágók számával is. A lárvák és az imágók elleni védekezés továbbra is indokolt (egyedszámtól függetlenül), mert a fitoplazma-szerű tüneteket mutató tőkék megjelenése folyamatos, a korábban már fertőzött ültetvényekben pedig tömeges.

A **peronoszpóra** fertőzésveszélye a múlt héten az esős napokon emelkedett, újabb tünetek tömeges megjelenése tapasztalható elsősorban a hajtásvégi leveleken! A levélfoltok sporulálása folyamatos, tömeges, mely magas páratartalmú, nedves, csapadékos közegben újabb fertőzéseket okoz (2. fotó). A betegség fellépése fűtön közepes-erős mértékű, a múlt héthez képest nem emelkedett, a lombon gyenge de a legtöbb esetben már közepes fertőzöttség alakult ki, mely –a fűttel ellentétben- tovább erősödhet. Intenzív védelem javasolt.

2. fotó: Intenzíven sporuláló peronoszpóra levélfolt (2023.07.24.)

A **feketerothadás** tünetei a fűtőkön gyakorivá váltak a korábban is fertőzött ültetvényekben. A betegség elleni védekezést a bogyók 6 %-os cukortartalmáig szükséges folytatni.

A **lisztharmat** fertőzésveszélye a száraz, meleg, párás időszakokban emelkedett, fellépése a fűtőkön jellemző elsősorban. Érzékeny fajtákban gyenge-közepes fertőzöttség mérhető. Az intenzív védelem nagyon fontos.

DIÓ

Dióban megkezdődött a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása, de a vizsgált ültetvényekben valamint szórványban egyelőre alacsony egyedszámmal. Az idei évben az előrejelzésnek, a rendszeres (adott esetben felesleges) védekezések kiküszöbölése miatt nagy jelentősége lesz, ezért a sárgalapok kihelyezése a rajzásmegfigyelés javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2023. július 25.

Tűh Annamária
előrejelző